

15.05.2020

OPERAS uruchamia bibliografię "Beyond COVID-19": Zaproszenie do udziału w projekcie

---

Beyond COVID-19 jest międzynarodową, wielojęzyczną, adnotowaną bibliografią badań z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, działającą w otwartym dostępie i wspierającą lepsze zrozumienie głównych zmian, jakich doświadczają społeczeństwa na całym świecie w wyniku pandemii COVID-19.

Beyond COVID-19 gromadzi adresy bibliograficzne tekstów wraz z adnotacjami, które w przystępny sposób podsumowują zawartość wybranych publikacji i sytuują je w bieżącym kontekście. Uzupełnieniem otwartej bibliografii jest biblioteka Zotero, w której przechowywane są przypisy bibliograficzne dotyczące wybranych publikacji.

Bibliografia jest otwarta na wkład całego środowiska badawczego z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych. Jest zarządzana przez zespół koordynujący OPERAS oraz wolontariuszy.

Dlaczego *Beyond COVID-19*?

Pandemia dotykająca obecnie społeczeństwa europejskie i światowe, rozpatrywana jest przede wszystkim z perspektywy zdrowia. Wiemy jednak, że kryzysowi zdrowotnemu o takiej skali towarzyszą trudności i poważne wyzwania wszelkiego rodzaju: ekonomiczne, polityczne, społeczne i kulturowe, które doprowadzą do zmian w samym społeczeństwie.

W tym kontekście, badania z zakresu nauk humanistycznych i społecznych mogą pomóc społeczeństwom lepiej zrozumieć zachodzące przemiany, poradzić sobie z nimi i przygotować się na przyszłość. Wyniki takich dociekań muszą być jednak dostępne we wszystkich znaczeniach tego słowa. Należy je udostępnić w sposób otwarty, ale również wyselekcjonować, skontekstualizować i przedstawić osobom, które mogą z nich skorzystać: dziennikarzom, nauczycielom, pracownikom socjalnym, wszelkiego rodzaju decydentom i szerokiej publiczności, poszukującej informacji.

W związku z tym proponujemy wspólne stworzenie otwartej i opatrzonej adnotacjami biblioteki publikacji z zakresu nauk społecznych i humanistycznych. Pierwszym krokiem jest wybór zatwierdzonych publikacji, które mogą pomóc nam

lepiej zrozumieć obecną sytuację. Przez „zatwierdzone publikacje” rozumiemy przede wszystkim książki i artykuły recenzowane. W wyjątkowych przypadkach zakres ten może zostać rozszerzony o blogi naukowe, pod warunkiem, że opierają się one na pracach badawczych i nie są forami dyskusyjnymi. Na tej podstawie proponujemy zasilanie bibliografii, która gromadzi te referencje i wyróżnienie każdej z nich notatką z lektury, opublikowaną w specjalnym "zeszycie badawczym" prowadzonym w formie blogu naukowego na platformie Hypotheses.

Naszym celem nie jest zatem wybór publikacji, które bezpośrednio dotyczą pandemii COVID-19, ale tych, które mogą pomóc nam zrozumieć bieżącą sytuację, ponieważ dotyczą podobnych przypadków (takich jak dawne epidemie) albo tematów ważnych z punktu widzenia obecnej sytuacji (takich jak stany wyjątkowe, krachy gospodarcze, wirtualizacja stosunków społecznych i zawodowych, ewolucja systemów opieki zdrowotnej i odporność społeczeństw w czasach kryzysu). Wyborowi temu towarzyszyłaby notatka wyjaśniająca szerszemu gronu odbiorców znaczenie tych publikacji.

Jak można uczestniczyć w programie *Beyond COVID-19*

Staraliśmy się wdrożyć bardzo prosty i przejrzysty proces, który nie zakłada zbyt wielkiej kontroli. Publikację można dodać w następujący sposób:

1. Wybierz publikację

Wybierz publikację, którą chcesz przesłać do biblioteki. Publikacja ta będzie musiała spełniać trzy kryteria:

- dotyczy nauk humanistycznych lub społecznych (w najszerszym znaczeniu);
- została poddana recenzji naukowej (możliwe są wyjątki dla zeszytów badawczych);
- rzuca światło na obecną sytuację związaną z pandemią.

Chcielibyśmy skupić się na tekstach dostępnych w internecie i w otwartym dostępie, ale akceptujemy również inne publikacje. W tym ostatnim przypadku będziemy zalecać wydawcom udostępnianie publikacji, które uważamy za istotne dla wspólnego dobra.

Akceptujemy publikacje we wszystkich językach. Biblioteka, którą chcemy zbudować, będzie zdecydowanie wielojęzyczna! Z drugiej strony, nie akceptujemy forów, tekstów publicystycznych i niezweryfikowanych wpisów blogowych na temat epidemii COVID-19, nawet tych pisanych przez uznanych naukowców, ponieważ nie jest to celem tej biblioteki.

2. Dodaj publikację do naszej biblioteki Zotero

Użyj swojego konta Zotero, aby zasugerować włączenie publikacji do biblioteki. Jeśli nie używasz Zotero, poniżej wyjaśniamy jak to zrobić.

- Dołącz do grupy Beyond COVID-19 Zotero.
- Dodaj swój przypis w folderze "New".
- Upewnij się, że dane bibliograficzne są kompletne.
- W szczególności wypełnij pole "język" i dodaj słowa kluczowe.

3. Napisz swoją notatkę

Napisz swój komentarz do lektury. Musi zawierać trzy części, odpowiadające na trzy pytania:

- Jaka jest treść publikacji (streszczenie)?
- Jaki jest kontekst publikacji (kto jest jej autorem, jaka jest specyfika zastosowanego podejścia)?
- W jaki sposób ta publikacja może rzucić światło na obecną sytuację związaną z pandemią?

Akceptujemy notatki z lektur we wszystkich językach, ponieważ nasz blog naukowy również będzie wielojęzyczny i umożliwimy w nim sortowanie notatek według języków. Notatki nie muszą być sporządzone w tym samym języku, co komentowane publikacje. Należy pamiętać, że notatki są przeznaczone dla szerokiej publiczności!

Swoją notatkę możesz napisać bezpośrednio w Zotero. W takim przypadku, w przypisie Zotero dodaj ją w polu "Notatki" i następnie przenieś przypis do folderu "Notatki" w grupie Zotero.

Można ją również zapisać w pliku (akceptowane są formaty: txt, html, doc, docx, odt, rtf).

4. Wyślij notatkę

Możesz wysłać swoją notatkę na dwa sposoby:

- Skorzystać z naszego formularza online.
- Wysłać nam wiadomość na adres: covid19[at]operas-eu.org. W wiadomości podaj swoje imię i nazwisko, afiliację, jeśli ją posiadasz, oraz link do swojego profilu online (strona osobista, strona profilu na stronie internetowej Twojej instytucji, profil ORCID, Academia, LinkedIn, itp.), jeśli taki posiadasz.

Nasz zespół redakcyjny skoryguje Twoją notatkę, w razie potrzeby zredaguje ją i opublikuje z Twoim podpisem i domyślną licencją Creative Commons CC-BY, o ile nie zostanie określone inaczej.

5. Inne możliwości

Jeśli nie używasz Zotero, nie ma problemu! Wystarczy, że wyślesz nam źródło (link), swoją notatkę i Twoje informacje biograficzne pocztą elektroniczną. Możesz również zaproponować publikację bez tworzenia notatek lub napisać notatki do przypisów, które ich nie posiadają. Możesz zaproponować tłumaczenie stworzonych notatek (wyślij je bezpośrednio do nas mailem) lub zarekomendować inicjatywy ze środowiska nauk społecznych i humanistycznych (wyróżnimy je w zeszycie badawczym). Wreszcie, możesz zaoferować swoją pomoc w zarządzaniu procesem redakcyjnym lub złożyć jakąkolwiek inną propozycję.

Napisz do nas i wnieś swój wkład! covid19@operas-eu.org.

Źródło: <https://operas.hypotheses.org/4084>

Linki:

- <https://operas.hypotheses.org/4084>

Słowa kluczowe: OPERAS, bibliografia, COVID-19

Autor: Judith Schulte

Tłumacz: Mateusz Franczak